

Vergaderjaar 2022–2023

35 554

Wijziging van de Mediawet 2008 met het oog op de versterking van het toekomstperspectief van de publieke omroep

P

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 december 2022

Als bijlage bij deze brief treft u het resultaat aan van de beleidsdoorlichting media die is gemaakt door een samenwerkingsverband van de onderzoeksbureaus Kwink en AEF. Dit onderzoek bestaat uit een terugblik op de periode 2014–2020 gemaakt door onderzoeksbureau Kwink groep, en een vooruitblik gemaakt door onderzoeksbureau AEF. De terugblik is een syntheseonderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van het mediabeleid met focus op de publieke omroep, op basis van de vragen uit de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek¹. De vooruitblik is mede gebaseerd op een verzoek van uw Kamer om een onafhankelijk onderzoek te laten verrichten naar de duurzame versterking van de publieke omroep, zowel wettelijk als financieel, gelet op het internationale krachtenveld.²

Ik spreek mijn waardering uit voor de gehele beleidsdoorlichting. De terugblik bevestigt nog eens dat de landelijke publieke omroep er in is geslaagd de bezuinigingen van de afgelopen jaren te implementeren: «Ondanks de bezuinigingen blijven de waarden voor publieke waarden en kwaliteit van de programmering van de landelijke publieke omroep op peil, binnen of boven de vastgestelde bandbreedtes» (Kwink, p. 34). Tegelijk geven de onderzoekers aan dat verbeteringen mogelijk zijn in de manier waarop de samenhang van alle beleidsinstrumenten in het mediabeleid wordt beschreven, de beschikbaarheid van (evaluatie)onderzoek op onderdelen en de inrichting van de verantwoordingscyclus. Ik vind dit serieuze aanbevelingen waar ik goed naar wil kijken.

In de vooruitblik wordt ook aandacht besteed aan een aantal onderwerpen waar uw Kamer eerder specifiek aandacht voor heeft gevraagd. Zo vroeg

¹ Zie voor de Regeling periodiek evaluatieonderzoek: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0040754>.

² Toezegging T03060 aan Eerste Kamerleden Veldhoen (GroenLinks), Pijlman (D66) en Vos (PvdA) ontleend aan Handelingen I 2020–2021, nr. 13, item 3.

het lid Veldhoen(GroenLinks)³ of het totale beeld meegenomen kan worden als het gaat om de financiering van de publieke omroep. In het rapport van «Koers Kiezen» (AEF, p. 33) gaan de onderzoekers in op de financiële consequenties van de keuzes die zij voorleggen. De onderzoekers concluderen dat de precieze financiële consequenties rondom de beschreven uitdagingen zijn afhankelijk van de uiteindelijke keuzes die gemaakt gaan worden.

Voorts vroeg het lid Pijlman (D66)⁴ om het onderzoek uit te breiden met nepnieuws bij de publieke omroep. Eerder is uw Kamer op de hoogte gebracht van de mogelijkheden die de NPO en de Minister voor Media hebben om normen en waarden uit de rechtstaat te waarborgen.⁵ Ook de onderzoekers signaleren het belang van een brede nieuwsfunctie als een belangrijke steunpilaar van onze democratische rechtstaat, zeker in een context waarin steeds meer informatie en ook desinformatie wordt verspreid (AEF, p. 25). De onderzoekers bevelen aan om te verkennen of het noodzakelijk en/of wenselijk is dat de publieke omroep een nog grotere rol kan krijgen in het voorzien in een sterke onafhankelijke nieuwsvoorziening.

Dit onderzoek biedt een goede basis om verdere stappen te zetten richting een weerbare en wendbare publieke omroep zoals ook door de genoemde leden van uw Kamer gevraagd werd. Ik zal de inzichten en adviezen van de onderzoekers op deze onderwerpen meenemen in mijn verdere inhoudelijke beleidsreactie op de beleidsdoorlichting. Deze wil ik combineren met mijn beleidsreactie op het advies van het Adviescollege Landelijke Publieke Omroep dat in de zomer van 2023 zal verschijnen. Ik vind dat zinvol en zuiver omdat er overlap bestaat in de onderwerpen van de beleidsdoorlichting (met name de vooruitblik) en de opdracht van het Adviescollege.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
G. Uslu

³ Toezegging T03080 aan Eerste Kamerlid Pijlman (D66) ontleend aan Handelingen I 2020–2021, nr. 22, item 3.

⁴ Toezegging T03082 aan Eerste Kamerlid Veldhoen (GroenLinks) ontleend aan Handelingen I 2020–2021, nr. 13, item 3.

⁵ Kamerstukken I 2020/21, 35 554, nr. H.